

CAMİ ÂDÂBI

- Camiler hayatın merkezidir. Beytullah'ın şubeleridir. Camiler sadece namaz kılınan mekanlar değildir. Buralar ilim ve irfanın öğrenildiği ilim meclisleridir.(1)
- Câmiye temiz elbiseler ile (2) ve güzel koku sürünerek gelmeye çalışmalıyız.
- Camilere cünüp olarak girilmez.(3)
- Soğan, sarımsak gibi kokulu şeyler yiyerek, camiye gelmek doğru değildir.(4)
- Camiye sağ ayak ile girilir(5) ve Peygamberimize salavât getirilerek şu dua okunur:
“Allah’ım bana rahmetinin kapılarını aç”
- Camiden çıkarken sol ayak ile çıkılır ve Peygamberimize salavât getirilerek (6) şu dua okunur:
“Allah’ım senden senin lütfunu istiyorum”
- Camiye girerken “Allah rızası için bu camide itikaf yapmaya niyet ettim” diyerek niyetlenebiliriz. (İtikaf vacip, müekked sünnet ve müstehap nevilerine ayrılır) Camide kalındığı müddetçe Kur’an okuma; zikir, istiğfar, salâvat-ı şerife gibi ibâdetlerle meşgul olarak müstehap-itikaf sevabı kazanmaya çalışmalıyız.(7)
- Cemaati rahatsız edici her türlü hal ve hareketlerden sakınılmalıdır.
- Camiye girenleri gözümüzle baştan aşağıya süzmemeli, kimseyi hor görmemeli, bakışlarımızla kimseyi rahatsız etmemeliyiz.(8)
- Cep telefonumuzu kapatmalı veya sessiz moda ayarlamalıyız.
- Camiye girdiğinde ortam müsait ise selâm verilmeli ancak camide Kur’an okunuyorsa, vaaz yapılıyorsa selam verilmemelidir. Sessizce oturulup dinlenilmeli, ayrıca ezan okunurken camiye girildiğinde de selam vermemek daha uygundur, çünkü cemaat müezzinin söylediği cümleleri içinden tekrar etmekle meşguldür.(9)
- Camiye girdiğinizde mekruh vakit değilse “**Tahiyyetü’l Mescid**” namazı kılabiliriz. Bu müstehap bir namazdır.(10)
- Ezan okunurken, müezzinin söylediklerini sessizce tekrar etmeliyiz.(11)
- Ezanı dinledikten sonra ezan duasını okumalıyız.(12)
- En hayırlı saf ön saftır. Ön safta bulunmaya gayret edilmelidir.(13)
- Namaz kılanların önünden geçmemeli, namaz kılanın önünden bilerek geçmek günahdır.(14)
- Önünden başkalarının geçme ihtimali varsa sütun kullanmak sünnettir. Önümüze bir eşya koyarak veya bir sütun arkasında namaz kılmalıyız.(15)
- Kâmet esnasında “**Hayye ale’l-felâh**” cümlesi söylenirken, cemaat namaz için ayağa kalkmalıdır.(16)
- Namaza başlamadan evvel Peygamberimizin en çok dikkat ettiği hususlardan birisi safların tanzimi idi. Cemaatle namaz kıldığımızda safları sık ve düzgün tutmalı.(17) Eğer ön saf tam dolu ise imamın arkasından itibaren safı doldurmalıyız.
- Farza başlanılmışsa, cami içinde koşarak cemaate yetişmeye çalışılmamalı, çünkü bu mekruh sayılmıştır. (18)
- Cuma hutbesine başlanıldığında kimseye selam verilmemeli, selam da alınmamalı, sünnet namaz kılmamalı, cep telefonu vb. şeylerle de meşgul olmamalı, sadece hutbenin dinlenilmesi gerekmektedir (19)
- Cuma hutbesinde Hatip, Peygamberimizin ismini andığında ve dua ettiğinde sesli olarak değil de, içimizden salavât getirmeli ve içimizden âmin demeliyiz. (20)
- Camide gereksiz yere dünya kelamı konuşmak, bağırıp-çağırarak, alışveriş yapmak, kayıp ilanı vermek, dilencilik yapmak mekruhtur, uygun değildir.(21)
- Çocuklar caminin süsüdür, onlara camiye sevdirmeli, onları azarlayıp camiden soğutmamalıyız.(22)
- Ayakkabıları sol el ile kimseye sürmeden taşımalı, kapı önüne değil raflara koymalıyız.
- Erkeklerin başı açık namaz kılmaları mekruhtur. Takke kullanılmalı, sarık sarılması ise daha faziletlidir.(23)
- Cenaze namazı kılınacak diye namazın tesbihatını terk etmemeli, faziletli olan bu tesbihatın yapılmasıdır.
- Rasulullah (s.a.v) Efendimiz namaz tesbihatını elleri ile yaparlardı.(24) Camilerimizde dileyenler tesbih taneleri ile dileyen de eli ile bu tesbihatı yapmaktadırlar. Ancak tesbihat esnasında kimse bizden tesbih istemediği halde tesbihleri sağa sola dağıtmak için fırlatmamalıyız.
- Cemaat dağıldıktan sonra camiye gelmişsek, camide iki kişi bile olsa namazımızı cemaatle kılmalıyız. İki kişi ve daha fazlası cemaattir.(25) Herkesin tek başına namaz kılmasını Peygamberimiz (s.a.v) nehyetmiştir.(26) Aynı camide vakit içerisinde ikinci bir cemaat yapılacaksa tekrar kâmet getirmeye gerek yoktur. Çünkü vakit içerisinde kâmet getirilmiştir. (27)
- Cami içinde vaaz verilirken, Kur’an okunurken cami avlusundaki otuaklarda dünyevî sohbe dalmamaya dikkat edilmeli, zira İlim mü’minin yitik malıdır..(28)
- Camilerimizi temiz tutmaya özen göstermeliyiz (29), halıların temiz tutulması ve korunması açısından lokum, çikolata, lokma vb. ikramları caminin dış kısmında dağıtmalıyız.
- Camilerin yapımı-bakımı ve korunması için görevli kardeşlerimize elimizden geldiğince yardımcı olmalı, hayırlara vesile olmalıyız. Zira hayra vesile olan hayrı işlemiş gibidir..(30)

KAYNAKLAR

1- Buhârî, İlim, 11 2- A'râf, 7/31 3- Ebû Dâvûd, Tahâret, 92 4- Buhari-Salât-160 5- Meemaüz'zeva'id, 10/139 6- Tirmizî-Salât,117 7- İlmihal-Ö.N.Bilmen sf,307 8- Müslim, Birr 32 9- Buhârî, Ezân,7 10- Buhârî, Salât, 60 11- Buhârî, Ezân, 7 12- Buhârî, Ezân 8; Müslim, Salât,11 13- Müslim, Salât,132 14- Buhârî, Salât, 101; Müslim, Salât, 261 15- Müslim, Salât, 242; Tirmizî, Salât, 248 16- İlmihal-Ö.N.Bilmen sf,132 17- Müslim- Salât,128 18- Buhârî, Ezân 20; Müslim, Mesâcid, 151-153 19- Buhârî, Cuma 36, Müslim, Cuma, 11- Ebû Davûd, Sünen, Cuma, 1051 20- İbn Âbidin, Reddül-Muhtâr ale'd Dürri'l-Muhtâr,5/73 21- Müslim, Mesâcid 80- Nesâî, Mesâcid: 22-23 22- Buhârî-Edep,80 23- Ebû Dâvûd, Libâs, 21- Fetava i kübra c.1, s.169 – Ayrıca; Tâc, 1/169 24- Tirmizî, Daavât: 24-25 25- Zeylaî, Nasbü'r-râye, II,198 26- Ebû Dâvûd, salât, 46 27- İlmihal-Ö.N.Bilmen sf,135 28- Tirmizî, İlim 19; İbn Mâce, Zühd, 17 29- Ebû Dâvûd, Salât, 16 30- Tirmizî, İlim,14